

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.890/2024/9.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Nagy Antal, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. április 10.
Az ügy tárgya: kábítószer birtoklása büntette
Terhelt: ...
Első fok: Ráckevei Járásbíróság, 45.B.12/2022/7., ítélet, tárgyalás,
2022. augusztus 30.
Másodfok: Budapest Környéki Törvényszék, 3.Bf.654/2022/5., végzés,
tanácsülés, 2022. november 24.
Az indítvány előterjesztője: a terhelt és a védő
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer birtoklása büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt és védője által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálva a Ráckevei Járásbíróság 45.B.12/2022/7. számú ítéletét, valamint a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.654/2022/5. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** 1. A Ráckevei Járásbíróság 2022. augusztus 30-án kihirdetett 45.B.12/2022/7. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki kábítószer birtoklásának büntetésében [Btk. 178. § (1) bekezdés], ezért őt mint visszaesőt 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetéséből legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, illetve rendelkezett a bűnjelről és a bűnügyi költségről.

[2] 2. A védelmi fellebbezéseket elbírálva a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2022. november 24-én kihirdetett 3.Bf.654/2022/5. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[3] **II.** 1. A jogerős ítélettel szemben a terhelt védője a Be. 648. § a) és b) pontjára hivatkozva, anyagi jogi és eljárásjogi szabálysértés okán terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

[4] Indokai szerint az elsőfokú bíróság nem, illetve helytelenül vette számba az ügyben a Kúria 56. számú Büntető Kollégiumi véleményében részletezett büntetéskiszabási körülményeket. Álláspontja szerint súlyosító körülményként nem értékelhető a visszaesőkénti elkövetésen túli büntetetttség. Ugyanakkor nem értékelte enyhítő körülményként az elsőfokú bíróság a terhelt ekkor is ismert – a személyi körülmények körében fel is tüntetett – nehezen beállítható cukorbetegségét. Véleménye szerint a büntető anyagi jog szabályainak – a Btk. 79. § és a 80. § (1) bekezdésében írt rendelkezések – megsértése a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatot alapoz meg. Az elsőfokú bíróság a terhelt társadalomra veszélyességét nem a megismert bűnösségi körülmények szerint ítélte meg, és a cselekmény tárgyi súlyát jelentősen meghaladó súlyú büntetést alkalmazott vele szemben. A másodfokú eljárás sem orvosolta az aránytalanul súlyos büntetést.

[5] Álláspontja szerint Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti eljárási szabálysértés is történt az ügyben, közelebbről a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában írt rendelkezés megsértése. Ennek során a Be. 598. § (2), (4) és (5) bekezdése szerinti szabályok sérültek, mivel – a terhelt nyilatkozata szerint és az iratokból is megállapíthatóan – elmaradt a terhelt szabályszerű értesítése tanácsulról, ennek igazolása nem lelhető fel az iratokban.

[6] Kifejtette, hogy a Kúria BH 2022.70. számú eseti döntésében írtak szerint, ha a másodfokú eljárásban a terhelt elérhetetlenné vált, nem történt meg a terhelt szabályszerű értesítése – a Be. 747. §-ban foglaltakat figyelmen kívül hagyó hirdetményi kézbesítés elrendelésével sem –, így nem tekinthető szabályszerűnek a nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzése indítványozásának lehetőségére és határidejére vonatkozó tájékoztatás sem. Emiatt annak jogkövetkezményei nem alkalmazhatók.

[7] Állította, hogy a terhelt a tárgyalás, illetve másodlagosan a nyilvános ülés megtartására irányuló indítványtételi jogát nem gyakorolhatta, így fellebbezésének a szabályszerű értesítése nélkül való elbírálásával a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti feltétlen eljárási szabálysértés valósult meg.

[8] Szerinte sérült a Be. 584. § (6) bekezdése is, mely szerint a – jelen esetben kirendelt – védő fellebbezését írásban indokolni köteles, ennek elmulasztása esetén bírságható.

[9] Rámutatott arra is, hogy amiatt, mert a terhelt nem kapott értesítést a tanácsulról, ezért nem tudta a személyi körülményeit tisztázandóan nyilvános ülés tartását kérni és ott nem tudta előadni és igazolni betegségét, valamint azt, hogy a vele egy háztartásban élő, saját jövedelemmel nem rendelkező beteg édesanyját egyedül tartja el és gondozza.

[10] Álláspontja szerint – hatályon kívül helyezési ok hiányában is – önálló felülvizsgálatra okot adó törvénysértés lehet (a törvényes minősítést és a törvénynek megfelelően alkalmazandó anyagi jogszabályokat alapul véve) az aránytalanul súlyos

büntetés kiszabása, figyelembe véve a büntetés enyhítésére vonatkozó rendelkezések (Btk. 82. §) alkalmazását vagy nem alkalmazását is.

[11] Mindezek alapján elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a Kúria a másodfokú határozatot helyezze hatályon kívül és az ügyben eljáró másodfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására, másodlagosan pedig arra, hogy a megtámadott határozatokat a büntetéskiszabó részében a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján változtassa meg és a törvénysértően súlyos büntetést jelentősen mérsékelje.

[12] 2. A terhelt önállóan is előterjesztett felülvizsgálati indítványt, melyben arra hivatkozott, hogy a Budapest Környéki Törvényszék előtt 3.Bf.654/2022. szám alatt folyamatban volt ügyben a 2022. szeptember 26-án kiadott 3. alszám alatti – a 2022. november 24-re kitűzött tanácsülésre vonatkozó – értesítő végzést nem kapta kézhez. Ebből következően nem tudta nyilvános ülés tartását kérni, amelyen szeretne volna előadni és igazolni személyi körülményeit, cukorbetegségét, édesanyja támogatását, az elkövetéskori időszakban meglévő nehéz élethelyzetét.

[13] Kifejtette, hogy a büntetése végrehajtásának megkezdéséig az életkörülményei rendezettek voltak, munkahellyel is rendelkezett. Sétélmezte, hogy kirendelt védője nem terjesztette elő fellebbezése indoklását, ezért – álláspontja szerint – sérült a védelemhez való joga.

[14] Mindezek alapján azt kérte, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a másodfokú határozatot helyezze hatályon kívül, és a másodfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

[15] 3. A Legfőbb Ügyészség a BF.911/2024/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványokat részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[16] Indokai szerint a másodfokú bíróság a 3.Bf.654/2022/3. számon hozott intézkedése és annak irodai utasítása szerint a 2024. november 24-én 10 óra 30 percre kitűzött tanácsülésről szóló értesítést és az ügyészségi indítványt a terheltnek kiadni rendelte. A terhelt az értesítést személyesen vette át.

[17] Kifejtette, hogy a felülvizsgálati indítványokban hivatkozott eljárásjogi ok tehát nem valósult meg, az arra való hivatkozások alaptalanok. A Be. 649. § (2) bekezdésében szereplő egyéb eljárási szabálysértés sem volt észlelhető. Ezek közé nem tartozik az, hogy a terhelt kirendelt védője a fellebbezését nem indokolta.

[18] A jogerős ítéleti tényállásban írt cselekmény tekintetében szerinte az állapítható meg, hogy annak a védő felülvizsgálati indítványában sem sérelmezett minősítése helyes, a kábítószer birtoklás büntetése büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés. A jogerős ítéletben kiszabott szabadságvesztés mértéke a törvényes keretek közötti.

[19] Utalt arra is, hogy a felülvizsgálati indítványoknak a büntetéskiszabási körülményekre, azok hiányosságára és értékelésére vonatkozóan kifejtett indokai alapján a felülvizsgálat kizárt. A büntetéskiszabási körülmények értékelése ugyanis a bírói mérlegelés körébe tartozik, azok számbavétele, ennek esetleges hiányossága nem tekinthető az anyagi jogszabály sérelmének és nem szerepel a felülvizsgálati okok törvényi felsorolásában sem.

[20] Erre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a jogerős határozatot hatályában tartsa fenn.

[21] **III. A felülvizsgálati indítványok alaptalanok.**

[22] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen és a jogerős bírósági határozatban rögzített tényállás alapulvétele, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi

okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[23] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye.

[24] A felülvizsgálat során tehát a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljárás bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának és a cselekmény jogi minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el.

[25] Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a – minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül – kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

[26] 2. Az irányadó tényállás lényege a következő:

- a terhelt 2021. február 3-át megelőzően, pontosabban meg nem állapítható időben és körülmények között, település 1-en, saját fogyasztásra megvásárolt legalább 5,21 gramm tömegű fehér színű csillámos port, úgynevezett „kristályt”, mely etil-hexedront tartalmazott.

- A terhelt az általa megszerzett kábítószer szétosztva, 18 darab alufóliába csomagolva elrejtette tartózkodási helyén, a cím 1 szám alatti ingatlanban. A terhelt cím 1 szám alatti tartózkodási helyén 2021. február 3-án tartott kutatás során a nyomozó hatóság a vádlott által elrejtett kábítószer, az alagsori lakás zuhanyzójában, a WC daráló mögött egy Liga felírt műanyag dobozba elrejtve megtalálta és lefoglalta.

- A terhelt által megszerzett és tartott 5,21 gramm tömegű fehér színű csillámos por etil-hexedront tartalmazott. A lefoglalt anyagban jelenlévő etil-hexedron bázis mennyisége $4,36 \pm 0,39$ gramm, melynek minimumával számolva, annak mennyisége meghaladja a csekély mennyiség felső határát, annak 1890%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 94,5%-a. Az etil-hexedron a Btk. 459. § 18. pontja értelmében kábítószernek minősülő anyag.

[27] 3. A felülvizsgálati indítványban hivatkozott Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba alpontja alapján akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[28] Ezen felülvizsgálati okon alapuló indítvány nem támadja a bűnösség megállapítását és nem célozza a terhelt felmentését vagy az eljárás megszüntetését, hanem a bűncselekmény téves minősítését vagy más, kötelező bünteteskiszabási szabály megsértését sérelmezi, és annak kiküszöbölésével a törvénysértő joghátrány enyhítésére irányul (a terhelt javára előterjesztett indítvány esetén).

[29] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja ugyanakkor maga is két, elkülöníthető felülvizsgálati okot szabályoz; felülvizsgálatnak van helye akkor, ha a bíróság jogerős ítéletében kiszabott büntetés téves minősítés (első fordulat) vagy a Btk. más szabályának megsértése miatt (második fordulat) törvénysértő.

[30] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjának második fordulata alapján akkor van felülvizsgálatnak helye, ha a bíróság jogerős ítéletében a Btk. más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabott ki a terhelttel szemben, vagyis, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neve és mértéke a büntető törvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik.

[31] Az indítvány a büntető anyagi jogi szabályok sérelmére a Btk. 79. § és 80. § (1) bekezdésének, vagyis a büntetés célját és kiszabásának elveit rögzítő szabályok megsértését állítva hivatkozott.

[32] A büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetés címén az olyan anyagi jogi szabály megszegése képez felülvizsgálati okot, amelynek alkalmazását a büntetés (intézkedés) meghatározása körében a törvény az ítéldbíró számára kötelezően előírja, avagy korlátok közé szorítva biztosítja, és elvétése miatt az egyszerűsített felülvizsgálat (Be. XCIV. Fejezet) nem ad jogorvoslati lehetőséget. Ugyanakkor, amennyiben egy büntetés kiszabását vagy mellőzését a törvény lehetővé teszi, az nem lehet felülvizsgálat tárgya, hogy a bíróság az arra vonatkozó, egyébként a bíró mérlegelésére bízott döntést indokoltan vagy indokolatlanul hozta-e meg.

[33] A terhelt cselekményének minősítése – melyet a felülvizsgálati indítvány sem sérelmezett – a bíróság által megállapított tényállás alapján törvényes, a szankció pedig az irányadó büntetési tételkeretnek megfelelő. Ha pedig a felülvizsgálattal érintett cselekmények elbírálásához kapcsolódó anyagi jogszabálysértés nem valósult meg – a védői állásponttal ellentétben –, a büntetés önálló vizsgálatára nincs törvényes lehetőség. A kiszabott büntetés neme és/vagy mértéke csak akkor tekinthető törvénysértőnek és esik felülvizsgálat alá, ha az – a minősítésen túl – a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközve a nemében és/vagy mértékében törvénysértő, de az nem, hogy a bíróságok a büntetéskiszabás során a büntetés célját (Btk. 79. §), a büntetéskiszabás elveit [Btk. 80. § (1) bekezdés] miként veszik figyelembe. A Btk. 79. §-a és Btk. 80. § (1) bekezdése nem olyan rendelkezései a Btk.-nak, amelyek nem tűrnek mérlegelést. Így nem vizsgálható az sem, hogy a bíróságok a büntetés kiszabása során az enyhítő és a súlyosító körülményeket miként vették figyelembe.

[34] Az eljáró bíróságok a terhelt bűnösségét – helyesen – kábítószer birtoklásának büntetében [Btk. 178. § (1) bekezdés] mondták ki, melynek büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, márpedig a jogerős ítéletben kiszabott szabadságvesztés 2 év 6 hónapi tartama törvényes keretek közé illeszkedik, ekként nem törvénysértő.

[35] 4. A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján valóban felülvizsgálati ok, ha a bíróság ügydöntő határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében említett eljárási szabálysértéssel hozza meg. Ez utóbbi említett törvényhely d) pontja szerint feltétlenül hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[36] A terhelt és a védő erre az eljárási szabálysértésre hivatkozott, amikor azt állította, hogy a másodfokú határozatot a terhelt távollétében, a tanácsülés tartásáról szóló értesítése hiányában hozta meg a bíróság, ezért az indítványok alapján – az említett alapon és okból – felülvizsgálatnak helye van.

[37] A terhelt tárgyalási távolléte értelemszerűen csak akkor valósítja meg a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti eljárási szabálysértést, ha a törvény arra nem ad lehetőséget. Ebben az esetben valósul meg ugyanis – a terhelt távolléte miatt – az, hogy a bíróság a tárgyalást olyan személy távollétében tartotta meg, akinek a jelenléte a törvény alapján kötelező.

[38] A Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a 2022. augusztus 30-án megtartott tárgyaláson hozta meg az ügydöntő határozatát, melyet az ügyész tudomásul vett, míg a terhelt és a védő azzal szemben a szabadságvesztés tartamának enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést. A másodfokú bíróság 3.Bf.654/2022/3. számon 2026. szeptember 26-án hozott intézkedést a tanácsülés 2024. november 24-re kitűzéséről, és adott utasítást a kitűzött tanácsülésről szóló értesítés és az ügyészégi indítvány terhelt és védő részére történő kiadására.

[39] A tanácsülés kitűzéséről szóló, 2022. szeptember 26-án kelt értesítés részét képező tájékoztató szerint a másodfokú bíróság arról is kioktatta a terheltet, hogy 15 napon belül az ügy nyilvános ülésen vagy tárgyaláson történő elbírálását kérheti.

[40] A Kúria utal arra, hogy e határidő még a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Vmt.) 211. § (6) bekezdésén alapult. A Vmt. 188. §-a szerint a Be. rendelkezéseit a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnéséig az ebben az alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A Kormány ugyanakkor a 181/2022. (V.24.) Korm. rendelettel a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzet megszüntetéséről rendelkezett 2022. június 1. napjával. Ettől az időponttól tehát a Vmt. 211. § (6) bekezdése sem volt alkalmazható, így a nyilvános ülés, illetve tárgyalás tartására irányuló kérelem előterjesztésére a Be. 598. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott nyolc nap állt rendelkezésre. A másodfokú bíróság tehát valójában a jogszabályban előírtnál hosszabb határidőt biztosított a terhelt számára annak eldöntésére, hogy a tanácsülés helyett ügyének nyilvános ülésen vagy tárgyaláson történő elbírálását kérje, ez azonban feltétlen hatályú eljárás szabálysértést nem jelentett.

[41] A védői indítvány állításával ellentétben az E-iratokban megtalálható postai kézbesítési igazolás szerint a 3.Bf.654/2022/3. számú értesítés és főügyészségi átirat tekintetében a terhelt részére a Magyar Posta 2022. szeptember 30. napján értesítőt helyezett el, majd a címzettnek való kézbesítés 2022. október 3. napján megtörtént, azt a terhelt személyesen vette át. A Kúria utal arra is, hogy a Budapest Környéki Törvényszék 3.Bf.654/2022/3. számú értesítését a védő 2022. szeptember 27. napján letöltötte.

[42] A terhelt az általa átvett értesítésben foglaltak szerint, a Be. 598. § (5) bekezdésében írtak alapján nyilvános ülés kitűzését nem indítványozta sem határidőben, sem azon túl.

[43] Feltétlen eljárási szabálysértés tehát nem valósult meg azzal, hogy a másodfokú bíróság a terhelt távollétében hozott döntést. Annak, hogy a másodfokú bíróság tanácsülésen hozott határozatot, a Be. 598. § (2) bekezdésében meghatározott feltételei fennálltak. A felülvizsgálati indítványokban hivatkozott eljárásjogi ok tehát nem valósult meg, az arra való hivatkozások alaptalanok.

[44] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt. Nem tartozik ebbe a körbe az, hogy a terhelt kirendelt védője a fellebbezését nem indokolta.

[45] Ekként a Kúria a felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben eljárva Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[46] *A döntés elvi tartalma:*

A büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetés címén az olyan anyagi jogi szabály megszegése képez felülvizsgálati okot, amelynek alkalmazását a büntetés (intézkedés) meghatározása körében a törvény az ítélőbíró számára kötelezően előírja, avagy korlátok közé szorítva biztosítja.

[47] **IV.** A végzés ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[48] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdés első fordulata pedig akként rendelkezik,

hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. április 10.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró